

## Messadi concernent la contribuziun per la sanaziun dil Museum Regional Surselva

Preziau signur president

Stimadas parlamentarias, stimai parlamentararis

Il Museum Regional Surselva exista dapi 30 onns. El meina in'instituziun culturala che rimna, arcunescha, expona l'ierta culturala e dat cheutras la pusseivladad dad entelgir dapli sur dalla cultura regiunala, ton per indigens sco era per jasters. El decuors dil onns vargai ei vegniu purschiu in vast program cun exposiziuns specialas, referats, concerts sco per exempel ils concerts da tibas e guidas sut il num mira!cultura. Il museum ch'ei sut protecziun dalla tgira da monuments, la Casa Carniec, sesanfla el marcau vegl da Glion. El ha pituu ils davos onns e basegna ina sanaziun. La fassada dalla vart dalla via dil marcau dat perdetga da quei fatg. Las investiziuns da sanaziun ein urgentas, inaga per mantener la substanza dil baghetg e reducir ils cuosts d'energia, e pigl auter per augmentar la qualitat dalla purschida per il publicum.

Il cussegl da fundaziun ha elaborau ensemen cun l'architecta Caroline Gasser e la tgira da monuments cantunala in project da renovaziun. Quel cumpeglia suandontas lavurs da sanaziun:

### Cuosts da renovaziun

Lavurs preparatoricas vid il baghetg	CHF	73'900
Renovaziun fassada e finiastras	CHF	139'000
Isolaziun plafun e scala ella 3. alzada	CHF	54'000
Sanaziun tecnica dall'illuminaziun, indrez d'alarm d'incendi	CHF	129'300
Ascensur (vau ei gia avonmaun)	CHF	64'000
Renovaziun ligiadora ella Sala Terrena	CHF	66'000
Adattaziuns el plaunterren	CHF	60'500
Renovaziun dil tetg ella cuort, remisa	CHF	83'000
Adattaziuns administrativas e cuosts assessorics	CHF	268'300
<b>Cuosts da renovaziun totals</b>	<b>CHF</b>	<b>938'000</b>

Per financiar quei project, ch'ei fetg impurtonts per il svilup dil Museum Regional Surselva, ei quel dependents da fermis partenaris. La tgira da monuments cantunala ha segirau ina contribuziun da CHF 200'000. Ulteriuras instituziuns sco il Padrinadi Svizzer per vischnauncas da muntogna ni la fundaziun Ernst Göhner palidan lur contribuziuns per sche la vischnaunca da sedia e la regiun han concediu lur sustegn finanziel. Il plan da finanziaziun dil cussegl da fundaziun preveda la suandonta finanziaziun:

### Finanziaziun

Tgira da monuments, confederaziun e cantun (gia concediu)	CHF	200'000
Vischnauncas dalla Surselva (gia concediu)	CHF	100'000
Vischnaunca Ilanz/Glion (dumandau)	CHF	100'000
Padrinadi Svizzer per vischnauncas da muntogna (dum.)	CHF	200'000
Fundaziun Ernst Göhner (preorientau)	CHF	150'000 – 200'000
Crowdfunding ascensur (en preparativa)	CHF	70'000
Fauturs, ulteriuras fundaziuns, sponsurs	CHF	68'000
<b>Total finanziaziun</b>	<b>CHF</b>	<b>938'000</b>

Il Museum Regional Surselva ei definaus el concept da museums dalla Regiun Surselva sco instituziun regiunala. Quei en collaboraziun cun il museum Cuort Ligia Grischa, il museum dalla claustra e la Casa d'Angel a Lumbrein.

La conferenza dils presidents dalla Regiun Surselva ha decidu ils 30 da november 2017 unanimamein da proponer allas vischnauncas da sustener la damonda dil Museum Regional Surselva cun ina contribuziun da sanaziun da CHF 100'000. Quels cuosts duein vegnir repartgi tenor la clav da repartiziun dalla Regiun Surselva. Per la vischnaunca Ilanz/Glion munta quei ina contribuziun da CHF 18'496.10. Cun excepziun dalla vischnaunca da Sumvitg han tuttas vischnauncas concediu la summa tenor clav da repartiziun. La vischnaunca da Sumvitg vul reponderar sia decisiun.

Plinavon ha il MRS dumandau per ina contribuziun sco vischnaunca da sedia da CHF 100'000. La summa da sustegn totala ch'il MRS damonda tier la vischnaunca munta a CHF 118'496.10.

La suprastanza communal renconuscha la muntada e la lavur intensiva dil MRS sin camp regiunal, mo era sco instituziun culturala impurtonta surregiunala. Il museum porscha in vast programm, che gida da francar la purschida culturala ella strategia da Surselva Turissem e sustegn las lavurs intensivas dils davos onns da dar nova veta al marcau vegl da Glion. La Casa Carniec ch'ei sut protecziun dalla tgira da monuments ha ina gronda muntada ed ei vala da salvar la substanza architectonica. Ord quels motivs ha la suprastanza communal decidu ils 22 da schaner 2018 da proponer al parlament da contribuir CH 118'149.10 per la sanaziun dil Museum Regional Surselva. La damonda vegn inoltrada tenor art. 35 lit i cefra 1. La decisiun ei buca suttamessa al referendum facultativ.

**Proposta:**

Sebasond allas explicaziuns precedentas propona la suprastanza communal al parlament communal da conceder il credit da CHF 118'496.10 per la sanaziun dil Museum Regional Surselva.

*Ilanz/Glion, ils 22 da fevrer 2018*

*Suprastanza communal Ilanz/Glion*